NYUGATI NYARALÁS

A film adatlapja: https://port.hu/adatlap/film/tv/nyugati-nyaralas-nyugati-nyaralas/movie-240323
magyar krimi-vígjáték (2022), 105 perc

Ajánlás a film feldolgozásához

Rendező: Tiszeker Dániel és Lévai Balázs
Forgatókönyv: Tasnádi István és Lévai Balázs

Ajánlott korosztály: 12-18 évesek
Kapcsolódó tartalmi területek: történelem, művészetek

1. FELKÉSZÜLÉS A FILM MEGNÉZÉSÉRE

1.1. A film témája

Mauer Gyuri ügyes veszprémi autószerelő. Ő javítja a helyi pártvezetők Ladáit is. 1984-ben családjával – feleségével, gimnazista lányával és általános iskolás fiával – a francia Riviérára készül nyaralni. Kiváltották a valutát, az udvaron ott áll a kölcsönzött lakókocsi, már mindent beszereztek az úthoz. Az indulás előtt azonban az igényelt négy útlevél helyett csak három érkezik meg, a fiúé hiányzik. Kétségbeesetten tanakodnak, mitévők legyenek. Egy külföldre szakadt magyar épp ekkor adja le a kabrióját a műhelybe. Az apa hirtelen ötlettől vezérelve úgy dönt, hogy elindulnak a Balatonhoz a német autóval, és nyugatról érkező turistáknak adják ki magukat. A tulaj útlevelével és szobafoglalásával, néhány szavas német tudással beköltöznek az ötcsillagos szállodába, és eljátsszák a hazalátogató gazdag hazánkfiát. Még nem sejtik, hogy hamarosan egy hidegháborús kémjátszma kellős közepébe csöppennek.

Háttérinformációk

Hidegháború. Ez annak az 1947-1991 közötti korszaknak a megnevezése, amit az Egyesült Államok és a Szovjetunió szövetségi rendszerének (NATO, Varsói Szerződés) fegyveres összeütközés nélküli, de feszült szembenállása és versengése jellemzett. E szembenállás egyik kitüntetett pillanata volt, amikor a Szovjetunió afganisztáni bevonulása ellen a nyugati országok az 1980-as moszkvai olimpiáról való távolmaradással tiltakoztak. Válaszul a szocialista országok (Románia és Jugoszlávia kivételével) az 1984-es Los Angeles-i olimpiát bojkottálták.

A Kádár-korszak útlevelei. Kezdetben az utazás nem jog, hanem kiváltság volt, amit az egyén kérelmezhetett, és vagy kapott rá engedélyt, vagy nem. Később öt „baráti" országba (NDK, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Bulgária) már el lehetett utazni a személyi igazolványhoz igényelt betétlappal. A betétlapok helyett 1972-ben vezették be a **piros útlevelet**, melybe minden utazáshoz külön engedélyt pecsételtek be, ami maximum 30 napos külföldi tartózkodást tett levetővé. 1978-ban a piros mellett megjelent a **kék útlevél**, amit a nyugati országokban való utazáshoz lehetett használni, s egy rendelet értelmében, ekkor vált joggá az utazás Magyarországon. 1984-ben aztán megszűnt a piros útlevél, s maradt a kék, amibe be lett pecsételve a fenti öt szocialista országba érvényes állandó kiutazási engedély. De minden más országba való utazáshoz továbbra is egyedi engedélyre volt szükség. A bárhová érvényes „**világútlevelet**" 1988-ban vezették be. Ekkor megszűnt a kiutazási engedély. De a határ átlépéséhez meghatározott összegű valutára volt szükség.

Valutakeret. Az, hogy mennyi valutával lehetett kiutazni az országból, többször változott, de az összeg mindig kevés volt. Ennek mértékét 1982-ben emelték fel 12 ezer forintra, ami nagyjából háromhavi keresetnek felelt meg. Az ügyénitézés másfél hónapot igényelt. A lakossági valutavásárlás korlátait 1995-ben törölték el.

1.3. Az alkotók szándéka

Napjainkban sok film készül a nyolcvanas évekről, melyek többsége krimi vagy lélektani dráma. *„Miközben a történet mélyén ott lappang a kommunizmus, a szocializmus, minden sötétségével, fenyegető rémével együtt* – mondta a film producer-rendezője,

Lévai Balázs –*, mi most inkább a komikumot szeretnénk felszínre hozni… Nem pusztán megidézni szeretnénk a '80-as éveket, hanem szürreális csavarokkal fűszerezni is."* (20)

A film másik rendezője, *Tiszeker Dániel* ehhez hozzáfűzi: *„Nagyon hiszünk a kontrasztban, ez működteti ezt a filmet is. Az alapvetően sötét történelmi hátteret helyzetkomikummal próbáljuk oldani. A Nyugati nyaralás műfaját tekintve egy olyan krimivígjáték, amiben a humor dominál." (15)*

Az alkotók remélték, hogy filmjük egy olyan családi vígjáték lesz, amit több generáció tagjai is szívesen néznek. Az idősebbek nosztalgiázhatnak rajta, a fiatalabbak pedig sokat megtudhatnak a korszakról egy vicces, szórakoztató történeten keresztül.

1.4. Hogy készült a film?

Lévai Balázs olvasott valahol *„egy rövid történetet egy négytagú családról, akik nyugatra készültek nyaralni, de a szocialista hatóságok a legkisebb fiúnak nem adtak útlevelet. Így akarták a családot hazatérésre kényszeríteni. Tipikus sztori a 70-es, 80-as évekből… erős drámai alaphelyzet." (15)* Ebből indultak el.

A film eredetileg tévéfilmnek készült, viszonylag szerény költségvetéssel. 28 nap alatt forgatták le. Közben dőlt el, hogy mégis moziba kerül, és pótforgatásokat iktattak be. A felvétel helyszínei Balatonfüred, Csopak és Balatonaliga voltak. Szocialista külsejű hotelt könnyen találtak, de megfelelő belsőt már nem annyira, mivel többségüket azóta felújították. *"A recepciónkat a csopaki Holiday hotelben találtuk meg – mintha 1980-ban lennél, faberakásos recepciós pult van, régi feliratokkal díszítve, de a szobák ott is fel lettek újítva. A szállodai szobát végül a Gellért szállóban, egész pontosan Páger Antal volt lakosztályában találtuk meg"* – mesélte Dániel. Az Anna-bál helyszínét is sokáig keresték. Ez végül a Szent Margit Gimnázium lett, ahová Lévai Balázs járt egykor. *(15)*

A helyszínek (hotelek, strandok, utcák) élettel való megtöltésében, az alkotók helyi statisztákra számítottak. Fontosnak tartották, hogy a film apró részleteiben is megidézze a 80-as évek világát. A kocsikat egy retró autós kluboktól bérelték. Az anyát játszó színésznő haját minden forgatási napon 1,5-2 órán át göndörítették. Ruhái valóban a 80-as évekből származtak, míg a kamaszlány ruházata ma is kapható retró öltözék volt.

Lehetséges feladat:

- A diákok megnézhetnek egy ötperces videót, amely a balatonfüredi Marina Bárban készült a forgatás idején. Pokorni Lia a 80-as évekbeli emlékeit eleveníti fel, Lévai Balázs pedig a kort idéző eszköztárba enged bepillantást.
  Balatonfüred. (2021.09.06.) https://balatonfured.hu/2021/09/06/filmforgatas-balatonfureden/

2. A FILM FELDOLGOZÁSA

2.1. Előkészítés

2.1.1. A kritikusok véleménye

Amikor egy új mozifilmet bemutatnak, néhány napon belül sok – egymástól független – kritika jelenik meg róla. A Nyugati nyaralás esetében érdekes, hogy ezek milyen széles skálán mozognak. Abban a többség egyetértett, hogy a film illeszkedik *„a filmiparban erősen jelen lévő nosztalgiahullámhoz"*, (19) az alkotás egy *„nosztalgiafilterrel felvett hullámvasutazás a múltba".* (12) Abban azonban, hogy jól sikerülten szórakoztató vagy éppen kínosan gyenge, élesen megoszlottak a vélemények.

Voltak, akik nagyon szerették és dicsérték a filmet:

„Nagyon jó hangulatú, nosztalgikus mozi". (16) *„Humoros, izgalmas film egy lelkes csapattól". (7) „Kedves, humoros és szívet melengető élményt kapunk"* (9) *„Az alkotók kiváló munkát végeztek, kifejezetten igényes produkciót, egy önfeledten élvezhető filmet tettek le az asztalra."* (4) *„olyan színészgárdával és humorral megfűszerezve, amely után mind a tíz ujjatokat meg fogjátok nyalni."* (14)

Voltak, akik keményen bíráló szavakkal utasították el:
„Kínos jelenetek, kínos karakterek, a színészek és a poénok is rosszak." (8) *„A rossz rendezés kihozta a nullát ezekből a kiváló színészekből… Baromi unalmas a film… Se nem vicces, se nem izgalmas, igazi elvesztegetett másfél óra."* (17) *„A jelenetek felének alig akad funkciója, csak kelletlenül lökik tovább a vázlatos cselekményt."* (2)

És voltak, akik elfogadóbb módon fogalmazták meg a kritikájukat:
„Minden hibájával és furcsaságával együtt szerethető és élvezhető." (7) *„Lényegesen jobb, mint amilyennek vártuk, de még így is rosszabb, mint amilyen lehetne."* (3) *„Egyáltalán nem katasztrofális. Hiába az elcsépelt alaphelyzet, a film helyenként még szellemes is."* (19) *„Szórakoztató és kedves komédiára számítottam, amely reményeket többé-kevésbé be is váltotta."* (5)

Lehetséges feladat

- A diákok megvitathatják: Vajon milyen okai lehetnek annak, hogy a kritikusok véleménye ennyire megoszlik a filmről?

2.1.2. Lehetséges megfigyelési szempontok

Az egyéni vagy csoportos megfigyelési szempontok olyan módon határozhatók meg, hogy azok segítsék a filmes eszköztár elemzését, és a saját végső kritikusi vélemény kialakítását. Ezt szolgáló kérdések lehetnek a következők:

- Milyen eszközökkel teremti meg a film a 80-as évek hangulatát?
- Milyen archív felvételek szerepelnek a filmben, és mi a funkciójuk ezeknek?
- Melyek a humor legfontosabb forrásai a filmben?
- Miről szól a kémtörténet? Ki mit akar elérni? Mi történik és miért?
- Mi jellemzi az alkotók viszonyulását a karaktereikhez?
- Milyen részletek tekinthetők a jelen felé való „kikacsintásnak"?
- Milyen tények és információk tudhatók meg a 80-as évekről?
- Milyen rendszert bíráló elemek jelennek meg a filmben vígjátéki köntösben?

2.2. Az atmoszférateremtés eszköztára

A kritikusok többsége egyetértett abban, hogy a film hűen adja vissza a 80-as évek hangulatát, ami a jelmezek, frizurák, díszletek, kellékek, autók, ételek és italok, valamint a zenék mellett elsősorban a film **színvilágnak** köszönhető amely a korabeli fényképek, videók, tévéreklámok, újságok és reklámanyagok (naptárak, prospektusok, katalógusok stb.) tónusait használja. Sok **archív felvétel** is megjelenik benne. A korszak politikusait – Kádár Jánost és Hans Dietrich Genschert – viszont színészek alakítják.

Lehetséges feladatok:

- A tanulók rövid interjúkat készíthetnek szülőkkel, nagyszülőkkel, ismerősökkel a 80-as évekből származó emlékeikről, melyekből tablót állíthatnak össze.
- Ha volt ilyen megfigyelési szempont, a diákok összegyűjthetik, hogy milyen, a 80-as éveket idéző, „korjelző" elemeket láttak a filmben? Ha készültek interjúk, ezeket összevethetik a személyes emlékek mozaikjaival.
- Összeállíthatják a filmben szereplő az archív felvételek listáját, és megvitathatják, hogy ezek mennyire simulnak bele a történetbe.

- Külön elemezhetik azt a megoldást, amikor a rendezők a korabeli annabáli tudósításba vágták bele a film szereplőit. Hogy mutatott ez, mennyire tűnt jó formának? (Lásd: a bálról készült jelenetsor első részét: az 1:05:10 perctől.)
- Megvitathatják, milyen okai lehetnek annak, hogy a filmben megjelenő két ismert politikust – archív felvételek helyett – színészek alakítják.

2.3. A humor és a poénok

Az alkotók szándéka egy humorra épülő, szórakoztató családi vígjáték létrehozása volt. A poénok megítélése is ellentmondásos azonban a kritikákban. Néhány példa:

„Sok a jó poén…, ötletes és gördülékeny dialógusokkal" (12) *„Nem akar több lenni, mint ami… Lehet rajta nevetni…"*(16)
„A fő humorforrásként kiemelt német-magyar nyelvkeverék elég hamar kifullad." (5)
„Nem is igen találkozunk épkézláb poénnal. Olyan az egész, mint valamiféle élőszereplős Mézga család, csak humor nélkül." (13) *„Nem biztos, hogy tényleg vicces, nem pedig tragikus, hogy ennyire B-kategóriások, ennyire magyarnarancsok vagyunk."* (3)

Lehetséges feladatok

- Ha volt ilyen megfigyelési szempont, a diákok elemezhetik, hogy a humornak milyen típusai és forrásai jelennek meg a filmben. Átgondolhatják, mi mindentől függ, hogy egy-egy jelenetet humorosnak talál-e valaki. Elmondhatják, hogy kinek melyik poén tetszett a legjobban.
- Megvitathatják, hogy mennyire volt jó ötlet a filmben szereplő családot a rajzfilmbeli Mézga-családról mintázni.
- Külön elemezhetik a film különösen „magyarnarancsos" jelenetsorát: Sétarepülés, bikaviadal, vitorlázás (24:25-28:30 perc). Ezekben mik a humor forrásai?

2.4. Vígjáték vagy kémdráma?

A film első fele teljes egészében vígjátéki történet, fél óra múltán azonban „kémfilmbe" vált át, amit egyes kritikusok a humoros szál kifulladásával magyaráztak. Mások pedig azzal, hogy az idősebb korosztályra szabott poénok mellé így akartak egy általánosabban érthető, élvezhető szálat is vinni a történetbe az alkotók. De ez a megoldás sem aratott osztatlan elismerést a kritikusok körében. Néhány példa:

„Csavaros, de nagyon kedves kémtörténetet, amolyan magyar módra." (9)
„Furcsa egyveleg… nem tudja eldönteni, mi akar lenni. Vígjáték vagy dráma?" (13)
„A film kémszála egyáltalán nem működik, logikátlan, még vígjátéki mércével mérve is hiteltelen benne minden történés." (19)
„A botcsinálta kémtörténet abban a pillanatban sorvad el, amint elkezd kicsírázni." (2)

Lehetséges feladat:

- Ha volt ilyen megfigyelési szempont, a tanulók párokban dolgozva, tömör ismertetőt készíthetnek a kémtörténet cselekményéről: Kik a szereplői? Ki mit akar elérni, miért és milyen eszközökkel? Ki mit tett, kivel mi történt a filmben?

2.5. A színészek játéka

A színészek játékát általában elismeréssel említik a kritikusok. Vagy akik mégsem, azok a rendezésnek róják fel a kifogásolt hiányosságokat:

„a színészek egytől egyig bravúros (vagy éppen rutinos) komikusként játsszák végig a mozit." (2) *„A szereplők mind nagyon szerethetők, igazi örömjátékot láthatunk a vásznon…* (9) *„minden szereplő tökéletesen passzol a karakteréhez"* (11) *„A két*

főszereplő természetessége segít elfeledtetni, ha itt-ott netán döccen a dramaturgia" (12)
„A színészek is némi slendriánsággal alakítanak (ami nem nemtörődömségből fakad, sokkal inkább nem jelent számukra kihívást)". (5) *„Jók vagytok, tudtok mindent, játsszatok – mintha ez lett volna az instrukció, és tény, hogy a remek szereposztásnak köszönhetően ez többnyire működik is."* (3)

Lehetséges feladat

- A diákok – a kiválasztott szereplőknek megfelelő számú – csoportokban dolgozva, a színészi játék alapján megfogalmazhatják, hogy mennyi rokonszenvvel ábrázolja a film az apa, az anya, Suhajda elvtárs és a két belügyes nyomozó karakterét, valamint a fiatalokat (Katicát, Petit és Balázst)?

2.6. A film zenei eszköztára

Az alkotók arra törekedtek, hogy a zene kiemelt szerephez jusson, és széles palettán mozogjon, ezért sok korabeli magyar és külföldi sláger szólal meg a filmben. *„Retro hatású, de a mai fülnek is izgalmas"* zenei világot akartak teremteni. (15) Abban a meggyőződésben, hogy *„egy korszakot legkönnyebben talán a slágereivel lehet megidézni."* (18) Erőfeszítéseiket elismeréssel nyugtázta a kritikusok többsége, bár e téren is akadtak fanyalgók:

„A film legnagyobb erénye a nagyon erős zenei jelenlét. Rengeteg betétdal ment le a játékidő alatt, s ezek mind tökéletesen voltak kiválasztva." (16) *„A zenék valami szenzációsak, csak úgy röpködtek az agyeldobós retró slágerek"* (14) *„A film leginkább a zenehasználat terén veti el a sulykot. Gyakran videoklippé változik."* (6) *„Sok muzsika alig kapcsolódik az adott szituációhoz, inkább olyan, mint egy Tesco Disco, ahol minden számot lenyomnak, függetlenül a tánctér hangulatától."* (8)

Lehetséges feladat

- A diákok megvitathatják, hogy kinek mit jelentenek a 80-as évek dalai. Ismerik-e és mennyire élvezik ezt a zenei világot?

2.7. Generációk közötti hídépítés

A kritikák többsége szerint a film főként azok számára *„nyújthat mulatságos pillanatokat, akiknek határozott képe van a '80-as évek késő Kádár-rendszeréről*." (6) És annál inkább tud *„aranyos közönségfilmes komédiaként működni, minél több retro és mai popkulturális utalást ismer fel benne valaki."*. (3)

Az alkotók ezért – a jelenkor felé való „kikacsintásokkal" és néhány tudatosan használt betéttel –, igyekeztek „hidat építeni" a fiatal nézők felé. Ilyen következetesen végig vitt elem például a ma népszerű tinibanda, a Carson Coma, és frontemberük (Fekete Giorgo) szerepeltetése a film különböző pontjai a Bársony Metró zenekarként és Nicoként. A kritikusok szerint *„jobban ide passzoló kortárs zenekart tényleg nem találhattak volna."* (3) *„A srácok tökéletesen illenek a nyolcvanas évek világába, mind a zenéjük, mind a kinézetük. Talán jelmezt sem kellett adni rájuk…"* (11)

> Háttér információ a tanároknak
> Ha valaki nem ismeri a Carson Coma zenekart, honlapjuk (https://carsoncoma.hu/) és az alábbi videó segítségével benyomásokat szerezhet róluk:
> D. Tóth Kriszta: Elviszlek magammal (2024) https://www.youtube.com/watch?v=xAoGjG_guAQ

Lehetséges feladatok:

- A diákok külön elemezhetik a film azon részleteit, amelyekben feltűnik Nico, illetve a zenekar. Megvizsgálhatják, hogy mi a funkciójuk az adott jelentben, és

mérlegelhetik, valóban be tudják-e tölteni ezeket az elemek a „generációs híd szerepét” a fiatalok világa felé.
Jelenetek: Felvillanó poszter a lány szobájában (5:25-8:00). A zenekar szereplése a TV-ben archív felvételként (9:00-10:00). A fiatalok bulija a balatoni tábortűznél (38:50-40:34). Nico képe egy újságcímlapon (50:10-54:35). Nico a bálteremben (1:05:10-1:13:50). A zenekar fellépése a bálon (1:22:30-1:24:15 perc).

- Ha volt ilyen megfigyelési szempont, a diákok sorra vehetik, hogy milyen jelenre „kikacsintó” részleteket vettek észre a filmben?

3. ZÁRÁS

3.1. Tények és információk a korszakról

Lehetséges feladat

- Ha volt ilyen megfigyelési szempont, a diákok kis csoportokban, öntapadós lapokra írhatják, hogy mi mindent tudtak meg a filmből a 80-as évekről. A kis papírokat – tematikusan elrendezve – felragaszthatják a táblára vagy egy falfelületre, majd szóban is összegezhetik a tapasztalataikat.

3.2. Társadalmi és morális üzenetek

A kritikusok egy része igyekezett mélyebb üzeneteket is kibontani a filmből, amikhez írásaikban pozitív és negatív felhangok egyaránt társultak. Néhány példa:

„A film arról is szól, hogy a legfontosabb dolog a világban a család és a szeretet. Az, hogy nem hagyjuk itthon a fiúnkat… Hogy a feleségünk kedvéért rendezünk egy rögtönzött bikaviadalt….” (9)
„A film alapállása, hogy … azért ’elég szar volt diktatúrában élni.’” (12)
„Arra bíztat, hogy merjünk kilépni a komfortzónánkból, mert sokszor a kisemberek is képesek változást hozni - nem csak a saját életükben.” (5)
A film azt sugallja, hogy *„az elnyomó rendszer homokszemei is ugyanolyan emberek, mint akárki más.”* (9)
„A film … arról is szól, hogy nehezen nézhet a következő generáció tagjainak szemébe az, aki nem áll ellen az elnyomó hatalomnak.” (12)
Felveti a kérdést: *„Kell-e, és ha igen, hogyan kell lázadnia a kisembernek a hatalommal szemben, ha az autokrata eszközökhöz nyúl. A film végső állásfoglalása szerint ez valamilyen formán, de mindenkinek kötelessége. Ha mással nem, legalább azzal, hogy át meri lépni a rendszer által felállított kereteket.”* (6)

Lehetséges feladatok:

- A tanulók – kisebb csoportokban dolgozva –, megfogalmazhatják, hogy szerintük van-e a filmnek valamilyen mélyebb, társadalmi-morális üzenete?
- Megismerkedhetik a kritikusok fenti gondolatait, és megítélhetik, hogy mennyire értenek egyet azokkal.
- Ha megfigyelési szempont volt a rendszert bíráló részletek összegyűjtése, elmondhatják, hogy ki mire figyelt fel.
- Végül állást foglalhatnak abban a kérdésben, hogy vajon kell- egy vígjátéknak mélyebb üzenetet hordoznia a felhőtlen szórakoztatás mellett?

3.3. Összegző kritika

Lehetséges feladat:

- Miután az elemzést végig kísérte a kritikákra való reflektálás, záró elemként a diákok – véleményvonalat alkotva – maguk is kifejezhetik, hogy hol helyezik el a saját értékelésüket a „nagyon tetszett – egyáltalán nem tetszett” skálán belül.

Felhasznált források

1. Bács-Kiskun vármegyei Hírportál. A nyolcvanas évek világába kalauzolja a nézőt a Nyugati nyaralás című film. (2022.09.28.) https://www.baon.hu/helyi-kozelet/2022/09/a-nyolcvanas-evek-vilagaba-kalauzolja-a-nezot-a-nyugati-nyaralas-cimu-film
2. Becságh Dániel: Balatoni gulyáskommunizmus félszívvel. ART 7. (2022.09.18.) https://art7.hu/film/nyugati-nyaralas-kritika/
3. Bodnár Judit Lola: A Nyugati nyaralásban kitört a filmes retróláz, retó-retró-retróláz. 24.HU. (2022.09.16.) https://24.hu/kultura/2022/09/16/nyugati-nyaralas-magyar-film-kritika/
4. Buri di Marcello: Filmkritika. Nyugati nyaralás. PcGuru, (2022.09.14.) https://www.pcguru.hu/hirek/filmkritika-nyugati-nyaralas/74539
5. Buzsik Turner Kriszti: Nyugati nyaralás – Kritika. Puliwood. (2022.09.19.) https://www.puliwood.hu/kritikak/nyugati-nyaralas-kritika-316589.html
6. Gueth Ádám: Balaton? Natürlich! – Nyugati nyaralás. Filmtekercs. (2022.09.16.) https://www.filmtekercs.hu/kritikak/nyugati-nyaralas-kritika
7. hujbi. Nyugati nyaralás – Kritika. 7. sor közepe. (2022.09.14.) https://hetediksor.hu/2022/09/14/nyugati-nyaralas-kritika/
8. kabel: Hanyatló haza. Mafab.hu. Kritika. (2022) https://www.mafab.hu/reviews/523772-hanyatlo-haza
9. Kaposi Ildikó: Érdemes felszállni arra a nosztalgiavonatra, amely a Nyugati nyaralásra robog velünk! – Filmkritika. ECTO:[POLIS]. (2022.09.15.) https://ectopolis.hu/hirek/erdemes-felszallni-arra-a-nosztalgiavonatra-amely-a-nyugati-nyaralasra-robog-velunk-filmkritika/
10. Klág Dávid: Nagyon közel jutottunk az élőszereplős Mézga családhoz. Telex. (2022.09.14.) https://telex.hu/after/2022/09/14/nyugati-nyaralas-magyar-vigjatek-balaton-kadar-kor-retro-kritika-mozi
11. Korcsmáros Felícia: Csóró magyar Nyugaton, vagy módos turista itthon? Index. (2022.09.13.) https://index.hu/kultur/cinematrix/2022/09/13/nyugati-nyaralas-film-mozi-bemutato-pokorny-lia-meszaros-mate-carson-coma/
12. Kovács Bálint: Dollárboltban, valutáért sok mindent árulnak, de gerincet nem. HVG. (2022.09.17.) https://hvg.hu/kultura/20220917_nyugati_nyaralas_kritika_meszaros_mate_pokorny_lia_magyar_film
13. Lakner Dávid: Ez a Balaton nem a Riviéra. Magyar Hang. (2022.10.04.) https://hang.hu/kritika/nyugati-nyaralas-ez-a-balaton-nem-a-riviera-146487
14. Pál Loránd: Nyugati nyaralás kritika: egy laza magyar vígjáték, amelytől könnyesre nevetitek magatokat. fmc.hu. (2022.09.18.) https://fmc.hu/2022/09/18/nyugati-nyaralas-kritika-egy-laza-magyar-vigjatek-amelytol-konnyesre-nevetitek-magatokat
15. Pozsonyi Janka: Így mulat a nyugatra vágyó magyar a Balatonnál. A Nyugati nyaralás forgatásán jártunk. Film.hu. (2021.10.01.) https://magyar.film.hu/filmhu/magazin/igy-mulat-a-nyugatra-vagyo-magyar-a-balatonnal-nyugati-nyaralas
16. Riedly Miklós Kristóf: Nyugati nyaralás – spoilermentes kritika. Filmsor. (2022.09.22.) https://filmsor.hu/nyugati-nyaralas-spoilermentes-kritika/
17. scal: Nyugati nyaralás (2022). FILMBOOK. (2024.07.25) https://filmbook.blog.hu/2024/07/25/nyugati_nyaralas_552
18. turizmus.com. Magyarország vár: Nyugati nyaralás itthon. (2022.10.27.) https://turizmus.com/cikk/archiv/magyarorszag-var-nyugati-nyaralas-itthon
19. Vigh Martin: Rezső, kussolj már! Nyugati nyaralás. Revizoronline. ()2022.09.10.) https://revizoronline.com/nyugati-nyaralas/

20. vehir.hu. Nyugati nyaralás címmel készül családi vígjáték a Balatonnál (2021.09.09.) https://vehir.hu/cikk/61599-nyugati-nyaralas-cimmel-keszul-csaladi-vigjatek-a-balatonnal

Megjegyzés: az internetes források letöltésének időszaka: 2025.08.14-08.31.